

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ № 22

Тема. Вени великого кола кровообігу.

Мета – вивчити вени великого кола кровообігу, їхнє розміщення й ділянки забору крові.

Матеріали: таблиці, атласи та підручники з анатомії людини.

ЗМІСТ ЛАБОРАТОРНОГО ЗАНЯТТЯ

Серед вен великого кола кровообігу розрізняють три системи: *систему вен серця, систему верхньої порожнистої вени і систему нижньої порожнистої вени*, куди належить також *система ворітної печінкової вени*.

Завдання 1. Розгляньте *систему верхньої порожнистої вени*, яка збирає кров з голови, шиї, верхніх кінцівок і стінок грудної порожнини. В атласах і

на таблицях знайдіть головний стовбур цієї системи – *верхню порожнисту вену (vena cava superior)*, а також вени, які в неї впадають – *плечо-головну вену, підключичну та яремні вени*.

Проаналізуйте шляхи відтоку крові з органів шиї та голови: *внутрішню яремну вену та вени, які у неї впадають; венозні пазухи твердої мозкової оболонки, зовнішню яремну вену*.

На таблицях і атласах знайдіть **вени верхньої кінцівки**:

а) *глибокі* (йдуть разом з артеріями і мають таку ж саму назву): *підключична, пахвова, плечові, ліктьові, променеві вени, глибока венозна долонна дуга, венозні сітки кисті*;

б) *поверхневі*: *головна вена, основна вена (або царська чи княжа вена) і серединна вена ліктя, поверхнева венозна долонна дуга*.

Завдання 2. Розгляньте *систему нижньої порожнистої вени*, що збирає кров від нижніх кінцівок, стінок порожнини таза та живота і внутрішніх органів цих порожнин, й частково грудної порожнини.

Головний стовбур – *нижня порожниста вена (vena cava inferior)*. Її притоки – *пристінкові (3–4 поперекові вени і нижні діафрагмові вени) і нутроцеві (яєчкова чи яєчників вена, ниркова вена, надниркова вена і 3–4 печінкові вени)*. *Спільна клубова вена, зовнішня і внутрішня клубові вени*.

На таблицях і в атласах розгляньте хід **вен нижньої кінцівки**:

а) *глибокі* (йдуть разом з артеріями і мають таку ж саму назву): *стегнова, глибока стегнова вена, підколінна вена, передні та задні великогомілкові вени, вени стопи*;

б) *поверхневі: велика і мала підшкірні вени, підошвова венозна дуга.*

Завдання 3. Ознайомтеся з системою *ворітної печінкової вени (vena portae)*, яка забирає кров від непарних органів черевної порожнини (шлунка, селезінки, тонкої і товстої кишки, жовчного міхура) та її функціональним значенням. Вивчіть її головні притоки.

Завдання 4. Випишіть у зошит і вивчіть латинські назви вен великого кола кровообігу.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ.

1. Опишіть утворення та ділянки збирання крові верхньої порожнистої вени.
2. Назвіть шляхи відтоку крові від головного мозку та очей.
3. Назвіть і покажіть на таблицях вени верхньої кінцівки.
4. Назвіть і покажіть на таблицях вени грудної порожнини.
5. Опишіть утворення та ділянки збирання крові нижньої порожнистої вени.
6. Вени черевної порожнини.
7. Ворітна печінкова вена, її функціональне значення.
8. Назвіть і покажіть на таблиці найбільші вени нижньої кінцівки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Музика Ф. В. Анатомія людини: навч. посіб. / Музика Ф.В., Гриньків М.Я., Куцериб Т.М. – Л.: ЛДУФК, 2014. – 360 с.

2. Гриньків М. Я. Анатомія людини: навч. посіб. для лабораторних занять / Гриньків М. Я., Музика Ф. В., Маєвська С. М., Куцериб Т. М. – Л.: ЛДУФК, 2015. – 128 с.
3. Анатомия человека. В двух томах / Под ред. М. Р. Сапина // – М.: Медицина, 1987.
4. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека / Синельников Р. Д. // Т.1, 2, 3. – М.: Медицина, 1978.
5. Липченко А. Я. Атлас нормальной анатомии человека / Липченко А. Я., Самусев Р. П. // – М.: Медицина, 1989.

Додаткова література:

1. Очкуренко О. М. Анатомія людини / Очкуренко О. М., Федотов О. В. // – К.: Вища школа, 1992.
2. Свиридов О. І. Анатомія людини / Свиридов О. І. // – К.: Вища школа, 2001.
3. Федонюк Я. І. Функціональна анатомія / Федонюк Я. І., Мицкан Б. М., Попель С. Л. та ін. // – Тернопіль, 2007.
4. Иваницкий М. Ф. Анатомия человека / Иваницкий М. Ф. // – М.: ФиС, 1985.
5. Анатомия человека / Под ред. Гладышевой А.А. // – М.: ФиС, 1977.
6. Хоменко Б. Г. Анатомія людини. Практикум / Хоменко Б. Г. // – К.: вища школа, 1991.
7. Міжнародна анатомічна номенклатура. Український стандарт / Під ред. Бобрика І. І., Ковешнікова В. Г. // Київ.: Здоров'я, 2001.